NN 78/2020 (8.7.2020.), Pravilnik o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru

MINISTARSTVO FINANCIJA

1482

Na temelju članka 43. stavka 5. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (»Narodne novine«, broj 78/15 i 102/19), ministar financija donosi

PRAVILNIK

O POSTUPANJU I IZVJEŠTAVANJU O NEPRAVILNOSTIMA U UPRAVLJANJU SREDSTVIMA INSTITUCIJA U JAVNOM SEKTORU

I. UVODNE ODREDBE

Sadržaj

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuje se način postupanja po prijavljenim nepravilnostima, uvjeti za imenovanje osobe za nepravilnosti, sadržaj odluke za imenovanje osobe za nepravilnosti te obveze, način i rokovi izvještavanja o nepravilnostima u upravljanju sredstvima državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstvima trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih osoba kojima je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Ovim Pravilnikom propisuju se i način i rokovi izvještavanja o utvrđenim nepravilnostima po provedenim provjerama sadržaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Obveznici primjene

Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti koji objavljuje Ministarstvo financija.

Pojmovi

Članak 3.

U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *odgovorna osoba* je osoba odgovorna za vođenje poslovanja institucije (čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, općinski načelnik, gradonačelnik, župan, uprava, predsjednik uprave ili direktor, ravnatelj),

2. *institucija* je ministarstvo, drugo državno tijelo na razini razdjela organizacijske klasifikacije, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnik državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji je utvrđen u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika te trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i

druga pravna osoba kojoj je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđena u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti,

3. *institucija iz nadležnosti* je proračunski i izvanproračunski korisnik proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski i izvanproračunski korisnik državnog proračuna koji nije razina razdjela organizacijske klasifikacije, a koji je utvrđen u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga pravna osoba kojoj je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđena u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti,

4. *nadležna institucija* je ministarstvo ili drugo državno tijelo na razini razdjela organizacijske klasifikacije ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

5. *nepravilnost* je nepridržavanje ili pogrešna primjena zakona i drugih propisa koja proizlazi iz radnji ili propusta institucije, koja ima ili bi mogla imati štetan utjecaj na proračunska sredstva i sredstva iz drugih izvora, bilo da se radi o prihodima/primicima, rashodima/izdacima, povratima, imovini, potraživanjima ili obvezama, te je protivna etičkim načelima u javnom sektoru

6. *osoba za nepravilnosti* je osoba koja zaprima prijave o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucije, procjenjuje osnovanost zaprimljenih prijava i predlaže način postupanja u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, priprema izvješće o nepravilnostima i obavlja druge poslove u skladu s odredbama ovoga Pravilnika. Ako su nadležna ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni imati povjerljivu osobu sukladno zakonu kojim je uređena prijava nepravilnosti i zaštita prijavitelja nepravilnosti, povjerljiva osoba je ujedno i osoba za nepravilnosti u skladu sa zakonom kojim je uređen sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske i ovim Pravilnikom.

7. *sredstva institucije* su svi financijski resursi koji su na raspolaganju instituciji.

Klasifikacija nepravilnosti

Članak 4.

Nepravilnosti se u skladu s ovim Pravilnikom klasificiraju kao:

– nepravilnosti za koje nisu propisane prekršajne odredbe

– nepravilnosti koje imaju obilježja prekršaja sukladno Zakonu o proračunu

– nepravilnosti koje imaju obilježja prekršaja sukladno Zakonu o računovodstvu

– nepravilnosti koje imaju obilježje prekršaja sukladno posebnim zakonima iz nadležnosti drugih tijela državne uprave

– sumnja na kazneno djelo.

II. OSOBA ZA NEPRAVILNOSTI

Obveza imenovanja osobe za nepravilnosti

Članak 5.

(1) Ako je odgovorna osoba ministarstva ili drugog državnog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno odgovorna osoba jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezna imenovati povjerljivu osobu sukladno zakonu kojim je uređena prijava nepravilnosti i zaštita prijavitelja nepravilnosti, povjerljiva osoba je ujedno i osoba za nepravilnosti u skladu sa zakonom kojim je uređen sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske i ovim Pravilnikom.

(2) Ako odgovorna osoba iz stavka 1. ovoga članka nije obvezna imenovati povjerljivu osobu dužna je imenovati osobu za nepravilnosti.

(3) Institucije iz nadležnosti ministarstava ili drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno iz nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dužne imenovati osobu za nepravilnosti.

Uvjeti za imenovanje osobe za nepravilnosti

Članak 6.

(1) Osobom za nepravilnosti imenuje se, u pravilu, zaposlenik koji ispunjava sljedeće uvjete:

– završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomske ili pravne struke

– najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(2) Unutarnji revizor ne može biti imenovan osobom za nepravilnosti.

(3) Za obavljanje poslova osobe za nepravilnosti ne ustrojava se posebno radno mjesto.

Imenovanje osobe za nepravilnosti

Članak 7.

(1) Odluku o imenovanju osobe za nepravilnosti donosi odgovorna osoba ministarstva ili drugog državnog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno odgovorna osoba jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Obrazac odluke o imenovanju osobe za nepravilnosti nalazi se u prilogu 1 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(3) Odluku o imenovanju osobe za nepravilnosti odgovorna osoba ministarstva ili drugog državnog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno odgovorna osoba jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je dostaviti Ministarstvu financija, ustrojstvenoj jedinici nadležnoj za proračunski nadzor.

(4) Ako je povjerljiva osoba sukladno zakonu kojim je uređena prijava nepravilnosti i zaštita prijavitelja nepravilnosti ujedno i osoba za nepravilnosti u skladu sa zakonom kojim je uređen sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske i ovim Pravilnikom, odluka o imenovanju povjerljive osobe, uz obveze povjerljive osobe, treba sadržavati i obveze osobe za nepravilnosti u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Obveze osobe za nepravilnosti

Članak 8.

(1) Osoba za nepravilnosti obvezna je:

a) za svaku zaprimljenu prijavu o nepravilnostima popuniti obrazac Podaci o prijavljenoj nepravilnosti

b) obavijestiti odgovornu osobu o zaprimljenoj prijavi o nepravilnosti

c) procijeniti osnovanost zaprimljene prijave o nepravilnostima, pri čemu, na temelju naloga odgovorne osobe može tražiti objašnjenja, smjernice ili stručno mišljenje ustrojstvenih jedinica unutar institucije ili institucije iz nadležnosti

d) odrediti vrstu nepravilnosti koristeći klasifikaciju nepravilnosti u skladu s odredbama ovoga Pravilnika

e) predložiti odgovornoj osobi poduzimanje odgovarajućih mjera i aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti

f) pratiti tijek postupanja po utvrđenim nepravilnostima

g) pripremiti godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima.

(2) Uz poslove iz stavka 1. ovoga članka, osoba za nepravilnosti pruža stručnu pomoć institucijama iz nadležnosti u postupku utvrđivanja nepravilnosti i predlaganja mjera i aktivnosti za njihovo otklanjanje.

Očevidnik osoba za nepravilnosti

Članak 9.

(1) Nadležna ustrojstvena jedinica Ministarstva financija u čijem je djelokrugu proračunski nadzor vodi i ažurira očevidnik osoba za nepravilnosti.

(2) Očevidnik iz stavka 1. ovoga članka sadrži: naziv institucije, ime i prezime osobe i njezine kontakt podatke.

III. POSTUPANJE I PODUZIMANJE MJERA U SLUČAJU NEPRAVILNOSTI

Odgovornost odgovorne osobe

Članak 10.

Odgovorna osoba je obvezna sprječavati rizik nepravilnosti i poduzimati mjere u slučaju utvrđenih nepravilnosti u upravljanju sredstvima institucije.

Postupanje po zaprimljenoj prijavi o nepravilnosti

Članak 11.

(1) U ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave prijave o nepravilnostima dostavljaju se osobi za nepravilnosti.

(2) Ako je nepravilnost utvrđena, odgovorna osoba poduzima mjere u skladu s odredbama članka 12. ovoga Pravilnika.

(3) U institucijama koje nemaju obvezu imenovanja osobe za nepravilnosti, a imaju povjerljivu osobu, prijave o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucije dostavljaju se povjerljivoj osobi ili drugoj osobi koja provodi aktivnosti iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika, o čemu odlučuje odgovorna osoba institucije.

(4) U institucijama koje nemaju obvezu imenovati ni osobu za nepravilnosti niti povjerljivu osobu sve prijave o nepravilnostima koje se odnose na upravljanje sredstvima institucije dostavljaju se odgovornoj osobi.

(5) Odgovorna osoba iz stavka 4. ovoga članka, odnosno osoba koju ona ovlasti, u slučaju zaprimljene prijave o nepravilnosti, provodi aktivnosti iz članka 8. stavka 1. ovoga Pravilnika, osim aktivnosti iz podstavaka b) i e).

Poduzimanje mjera

Članak 12.

Ako se utvrdi nepravilnost u instituciji odgovorna osoba poduzima sljedeće mjere:

– u slučaju utvrđenih nepravilnosti za koje nisu propisane prekršajne odredbe, nalaže mjere za otklanjanje nepravilnosti

– u slučaju utvrđenih nepravilnosti koje imaju obilježje prekršaja propisanog Zakonom o proračunu, predmet s dokazima u prilogu dostavlja na postupanje nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Ministarstva financija u čijem je djelokrugu proračunski nadzor

– u slučaju utvrđenih nepravilnosti koje imaju obilježje prekršaja propisanog Zakonom o računovodstvu, predmet s dokazima u prilogu dostavlja na postupanje Ministarstvu financija, Poreznoj upravi

– u slučaju utvrđenih nepravilnosti koje imaju obilježje prekršaja propisanog posebnim zakonima iz nadležnosti drugih tijela državne uprave, predmet s dokazima u prilogu dostavlja na postupanje nadležnom tijelu državne uprave

– u slučaju utvrđenih nepravilnosti za koje postoji sumnja na kazneno djelo, predmet s dokazima u prilogu dostavlja na postupanje nadležnom državnom odvjetništvu.

Postupanje ako se prijava o nepravilnosti odnosi na odgovornu osobu

Članak 13.

(1) Ako se prijava o nepravilnosti odnosi na odgovornu osobu u instituciji iz nadležnosti, prijavitelj (zaposlenik, građanin ili anonimni prijavitelj) dostavlja prijavu izravno osobi za nepravilnosti u nadležnoj instituciji koja je obvezna postupiti u skladu s člankom 8. stavkom 1. ovoga Pravilnika.

(2) Ako se prijava o nepravilnosti odnosi na odgovornu osobu ministarstva, drugog državnog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prijavitelj prijavu o nepravilnosti dostavlja izravno nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Ministarstva financija u čijem je djelokrugu proračunski nadzor.

Postupanje u vezi nepravilnosti koje se odnose na programe, projekte i aktivnosti sufinancirane sredstvima iz fondova Europske unije

Članak 14.

Ako se prijavljena nepravilnost odnosi na programe, projekte i aktivnosti koji su sufinancirani sredstvima iz fondova Europske unije, osoba za nepravilnosti u obvezi je proslijediti tu prijavu osobi za nepravilnosti imenovanoj u okviru operativne strukture fondova Europske unije ili ustrojstvenoj jedinici Ministarstva financija nadležnoj za suzbijanje nepravilnosti i prijevara vezano za fondove Europske unije.

IV. IZVJEŠTAVANJE O NEPRAVILNOSTIMA

Izvještavanje o nepravilnostima institucija iz nadležnosti

Članak 15.

(1) Odgovorne osobe institucija iz nadležnosti dužne su osobi za nepravilnosti u ministarstvu i drugom državnom tijelu na razini razdjela organizacijske klasifikacije te u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave do 28. veljače tekuće godine dostaviti godišnje izvješće o nepravilnostima iz prethodne godine, koje sadrži podatke o nepravilnostima prijavljenim od strane zaposlenika, građana ili anonimnih prijavitelja, odnosno kada nepravilnosti nisu utvrđene tijekom nadležnog postupanja državnih institucija.

(2) Godišnje izvješće o nepravilnostima iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se na obrascu Izvješće o nepravilnostima koji se nalazi u prilogu 4 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(3) Godišnje izvješće o nepravilnostima iz stavka 1. ovoga članka sastavlja se na temelju podataka iz obrasca Podaci o prijavljenoj nepravilnosti koji se nalazi u prilogu 2 ovoga Pravilnika i obrasca Postupanje po utvrđenoj nepravilnosti koji se nalazi u prilogu 3 ovoga Pravilnika.

(4) Godišnje izvješće o nepravilnostima iz stavka 1. ovoga članka za instituciju iz nadležnosti pripremit će u skladu sa stavkom 3. ovoga članka povjerljiva osoba ili osoba koju odredi odgovorna osoba institucije.

(5) Odgovorna osoba trgovačkog društva u vlasništvu više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe kojima je osnivač više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika godišnje izvješće o nepravilnostima u prethodnoj godini dostavlja osobi za nepravilnosti u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja ima najveći udio u vlasništvu, a koja to godišnje izvješće uključuje u objedinjeno godišnje izvješće o nepravilnostima koje se sastavlja u skladu s člankom 16. ovoga Pravilnika.

(6) Ako u vlasništvu trgovačkog društva iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika s jednakim omjerom sudjeluju dvije ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, godišnje izvješće o nepravilnostima u prethodnoj godini dostavlja se svim tim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje se trebaju dogovoriti koja od njih će to godišnje izvješće uključiti u objedinjeno godišnje izvješće o nepravilnostima koje se sastavlja u skladu s člankom 16. ovoga Pravilnika.

(7) Ako se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dogovore u skladu sa stavkom 6. ovoga članka sve imaju obvezu godišnje izvješće trgovačkog društva iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika uključiti u objedinjeno godišnje izvješće o nepravilnostima koje se sastavlja u skladu s člankom 16. ovoga Pravilnika.

(8) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako u prethodnoj godini nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima, umjesto godišnjeg izvješća o nepravilnostima odgovorna osoba dostavlja osobi za nepravilnosti u nadležnoj instituciji, dopis kojim izjavljuje da u izvještajnom razdoblju nisu prijavljene nepravilnosti.

Sastavljanje i predaja godišnjeg objedinjenog izvješća o nepravilnostima

Članak 16.

(1) Odgovorne osobe ministarstava i drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su nadležnoj ustrojstvenoj jedinici u Ministarstvu financija u čijem je djelokrugu proračunski nadzor, do 31. ožujka tekuće godine dostaviti godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima iz prethodne godine, koje sadrži podatke o nepravilnostima koje se odnose na rad ministarstava i drugih državnih tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te podatke o nepravilnostima u radu institucija iz nadležnosti.

(2) Godišnje objedinjeno izvješće iz stavka 1. ovoga članka priprema osoba za nepravilnosti na obrascu Objedinjeno izvješće o nepravilnostima koji se nalazi u prilogu 5 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

(3) Godišnje objedinjeno izvješće iz stavka 1. ovoga članka osoba za nepravilnosti priprema objedinjavanjem podataka iz obrasca Podaci o prijavljenoj nepravilnosti koji se nalazi u prilogu 2 ovoga Pravilnika i obrasca Postupanje po utvrđenoj nepravilnosti koji se nalazi u prilogu 3 ovoga Pravilnika, koji se odnose na nepravilnosti u ministarstvu, drugom državnom tijelu na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene tijekom godine za koju se objedinjeno godišnje izvješće sastavlja te podataka iz godišnjih izvješća o nepravilnostima zaprimljenih od institucija iz nadležnosti.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako u prethodnoj godini nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima u skladu s odredbama ovoga Pravilnika niti u nadležnoj instituciji niti u institucijama iz nadležnosti, umjesto godišnjeg objedinjenog izvješća o nepravilnostima odgovorna osoba nadležnoj ustrojstvenoj jedinici u Ministarstvu financija u čijem je djelokrugu proračunski nadzor dostavlja dopis kojim se izjavljuje da u izvještajnom razdoblju nisu prijavljene nepravilnosti.

V. POSTUPANJE S NEPRAVILNOSTIMA PO PROVEDENIM PROVJERAMA IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Provjere Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Članak 17.

(1) Nadležna ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, odnosno nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svaku instituciju iz nadležnosti provjeravaju formalni sadržaj Izjave o fiskalnoj odgovornosti (u daljnjem tekstu: Izjava) i Upitnika o fiskalnoj odgovornosti (u daljnjem tekstu: Upitnik) koje im institucije dostavljaju sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

(2) Nadležna ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, odnosno nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave tijekom proračunske godine provjeravaju za svaku instituciju iz nadležnosti, na odabranom uzorku pitanja iz Upitnika, Izjavu i Upitnik koje im institucije dostavljaju sukladno propisima kojima se uređuje davanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Postupanje s nepravilnostima po provedenim provjerama Izjava o fiskalnoj odgovornosti

Članak 18.